

Mot normalt!

Foto: Trond Joelson

Har du levd en stund, husker du Leif Justers glitrende parodi på kverulanten som irriterer seg over at Meteorologisk institutt presenterer klimaet som «Mot normalt!»; «Jeg vil vite hvor kaldt det er før jeg går ut om morran, jeg har gikt og lumbago å ta hensyn til». Nå får han kanskje rett – det klimaet vi frykter kan se ut til å bli normalt.

Tore Kvande

NTNU

Kim Robert Lisø

Skanska

Hans Olav Hygen

Meteorologisk institutt

Berit Time

SINTEF

Hva er normalt?

I de første ukene i september i år opplevde vi sjeldent mye regn på Sør- og Østlandet. For bare få uker siden var belastningen så stor at regnværet med tilhørende flommer fikk sitt ekstremværnavn; Petra! Målingene viser at flere

målestasjoner i Aust-Agder og Telemark kom opp mot og over 300 mm nedbør. Slike mengder i dette geografiske området er noe vi ut fra historiske tall anslår vil skje hvert 50 - 100 år. Konsekvensene er opplagt store. Er dette noe vi bare må leve med, eller er det «Mot normalt»? Norsk klimaservicesenter har nå publisert en oppdatert versjon av «Klima i Norge 2100». Her er en av hovedkonklusjonene at ekstremnedbøren både kommer litt oftere og blir litt mer ekstrem – noe som bekrefter klimaforskningen som er gjennomført de siste 10-15 årene. Med andre ord: Vi må åpenbart forberede oss på et våtere klima - der kraftig regn med flommer og oversvømmelser vil inntreffe oftere. Flere klimahendelser vil få sine egne ekstremværnavn.

hendelsene. Men, kanskje aller viktigst; vi må lære av hverdagsværets påvirkning på det bygde miljø.

Vi trenger bedre koordinering av tiltak

Krav om skjerping av regelverket er ikke den riktige innfallsvinkelen til læring etter de senere års ekstremvær. Nøkkelen til å kunne håndtere klimautfordringene i byggenæringen, hos myndighetene og kommunene, er kompetanse og samhandling. Løsningen på utfordringene knyttet til økte klimalaster ligger delvis i et mer planmessig samarbeid og bedre koordinering mellom de mange aktørene som skal sikre at samfunnsplanleggingen ivaretas på en forsvarlig måte – og at riktige tiltak settes inn. Ansvaret for våre bygninger og infrastruktur, og ivaretagelsen av det samfunnsmessige sikkerhetsaspektet knyttet til klimaendringer, ligger på flere nivåer – og hviler på en lang rekke aktører. På statlig nivå ligger ansvaret for lovutforming og overordnede tiltak for tilpasning og beredskap. På kommunalt nivå ligger et ansvar for overordnet planlegging og for å vurdere konsekvensene av et endret klima. På foretaksnivå ligger ansvaret for iverksetting av tiltak for å sikre bygninger og infrastruktur gjennom å ta hensyn til lokale klimaforhold i planlegging, prosjektering og bygging. Dette stiller strenge krav til god samhandling mellom både private og offentlige aktører i tiden som kommer.

Kunnskapsbehov

Det er naturligvis et klart behov for ny kunnskap, nye metoder og nye prosesser for å sikre nødvendig klimatilpasning i lys av et klima i endring. Vi må både se på den overordnede planleggingen av hvor vi plasserer bygninger, vegger, baner og annen infrastruktur, og hvordan disse utformes. Mange av utfordringene kan løses ved å lage smartere «blå-grønne»-løsninger på og omkring bygninger, som kan magasinere nedbør og redusere spissbelastningen på avløpssystemet. Men «blå-grønne»-løsninger løser ikke alle utfordringene alene. Vi må lære av Petra, Nina, Mons, Lena, Kyrrer og de andre ekstremvær-

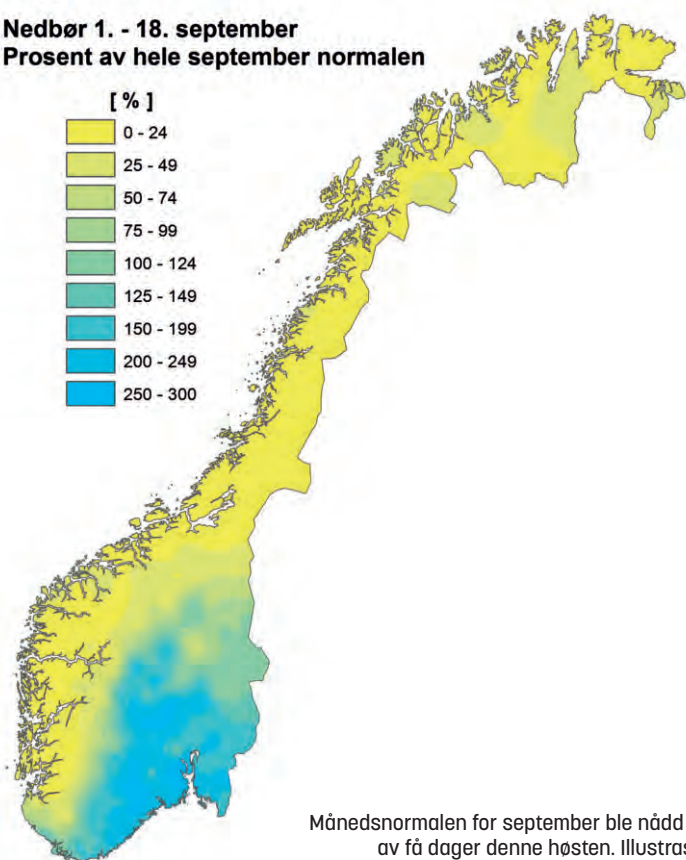
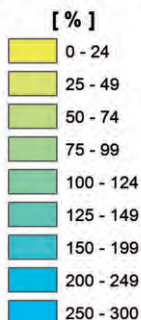
Holte Industri a.s
Tlf: +47 35 95 93 00
info@holteindustri.no
www.holteindustri.no

Vi treffes på BYGG REIS DEG
Standnr. D05-04 14. – 17. okt.

Vi skreddersyr etter **dine behov**

Nedbør 1. - 18. september
Prosent av hele september normalen

Månednormalen for september ble nådd for Sør- og Østlandet i løpet av få dager denne høsten. Illustrasjon: Meteorologisk institutt.

KLIMA 2050

Norge har en ledende rolle i internasjonal klimaforskning, men det har vært forsket altfor lite på konsekvensene av klimaendringer. SINTEF Byggforsk var for drøyt ti år siden først ute med å sette konsekvenser av klimaendringer på dagsordenen i norsk byggenæring, gjennom forskningsprogrammet Klima 2000. Vi er nå i gang med et nytt stort forskningsprosjekt i samarbeid med myndighetene og byggenæringen.

Klima 2050 er et senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) finansiert av Norges forskningsråd og partnerne i konsortiet. Senterets målsetning er gjennom langsiktig forskning å redusere samfunnsmessig risiko forårsaket av klimaendringer med økt nedbør. Senteret vil legge vekt på utvikling av fuktsikre bygninger, overvannshåndtering og blå-grønne løsninger, samt tiltak for forebygging av vannutløste jordskred og forbedrede beslutningsprosesser som sikrer klimatilpassning av bygg og infrastruktur. Se www.klima2050.no

Ditt hjem. Ditt liv.
Din Villaheis!

Med Villaheis har du et lekkert møbel, du slipper å bære blytunge handleposer opp trappa og du vet at du kan bo i huset selv om helsa skulle begynne å knirke. Villaheis er en helt ny måte å tenke heis på – smart, stilig og svært prisgunstig. Gi livskvaliteten et løft. Besøk oss på [Bygg Reis Deg](#), stand C05-02.

www.villaheis.no

KOMPLETTE
PORTLØSNINGER

gapo.no

Vi søker nye
forhandlere.

Besøk vår stand
D07-32 på
Bygg Reis Deg.

